PRACA W POLSCE

MIERZ WYŻEJ, SIĘGAJ PO WIĘCEJ!

Agencja Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi

INFORMATOR

dla osób z niepełnosprawnościami z Ukrainy

KROK PO KROKU

KRS: 0000106416

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Praca w Polsce

Informator dla Osób z niepełnosprawnością z Ukrainy, chcących podjąć zatrudnienie na terenie Polski.

Wydawca: Agencja Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi

ul. Krochmalna 13/1, 20-401 Lublin

tel. 81 534 82 90, 739 908 427

e-mail: praca@ffm.pl

www.praca.ffm.pl

Redakcja: Anna Młocek

Projekt graficzny: Katarzyna Krywko

Skład: Ernest Dubiel

Druk: Bluemedia Ewelina Mazurek

Copyright by Fundacja Fuga Mundi

ISBN: 978-83-949691-4-1

Lublin 2023

Wydanie informatora jest współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Drogi Przyjacielu z Ukrainy,

oddajemy w Twoje ręce informator, który powstał z myślą o osobach z niepełnosprawnościami przybyłych do Polski z terytorium Ukrainy. Zawarliśmy w nim niezbędne wskazówki dotyczące legalnego pobytu w naszym kraju i możliwości podjęcia pracy. Pragniemy wesprzeć Cię w czasie pobytu poza Ojczyzną i pomóc Ci w znalezieniu zatrudnienia, co z pewnością podniesie jakość Twojego życia. W treści informatora odnajdziesz ważne adresy i dane instytucji, które będą pomocne w poszukiwaniu pracy. Jedną z nich jest Agencja Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi, która działa na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Niech zawartość tego informatora będzie dla Ciebie realnym wsparciem i wskaże Ci krok po kroku, gdzie się udać, by załatwić niezbędne formalności. Wszelkie informacje prawne, znajdujące się w tym opracowaniu, są aktualne na dzień wydania niniejszego informatora.

Wydanie informatora było możliwe dzięki dofinansowaniu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach projektu pn. „Praca".
W szczególności pragniemy podziękować Dyrekcji i Pracownikom PFRON w Lublinie.

SPIS TREŚCI

1. PRAWNE ZAGADNIENIA ŻYCIA W POLSCE

Z tej części informatora dowiesz się, jakie masz możliwości legalnego pobytu na terenie naszego kraju. Zawarliśmy tutaj także porady, w jaki sposób uzyskać niezbędne zezwolenia i załatwić formalności, które ułatwią Ci korzystanie z usług polskiej administracji. Drugą część rozdziału poświęciliśmy zagadnieniom związanym z poszukiwaniem zatrudnienia.

1.1. LEGALNY POBYT W POLSCE

Specustawa

Jeśli przybyłeś do Polski z terytorium Ukrainy w dniu 24 lutego 2022 roku lub później, Twój **pobyt w naszym kraju jest legalny do 24 sierpnia 2023 roku** (przez 18 miesięcy). Jest to stan prawny na dzień 28 lutego 2023 roku. Możliwe, że przed 24 sierpnia 2023 roku zostaną wprowadzone zmiany w prawie w tym zakresie. Pobyt zgodny z prawem gwarantuje Ci **specustawa**, którą przyjął polski rząd po rosyjskiej agresji na Ukrainę.

MOŻESZ PRZEBYWAĆ W POLSCE W RAMACH SPECUSTAWY, JEŻELI JESTEŚ:

Obywatelem Ukrainy

Małżonkiem obywatela Ukrainy nieposiadającym obywatelstwa ukraińskiego

Dzieckiem urodzonym w Polsce przez Obywatelkę Ukrainy

Obywatelem Ukrainy posiadającym Kartę Polaka lub członkiem jego najbliższej rodziny

Możesz przebywać w Polsce w ramach specustawy, jeżeli jesteś:

- obywatelem Ukrainy,
- małżonkiem obywatela Ukrainy nieposiadającym obywatelstwa ukraińskiego,
- dzieckiem urodzonym w Polsce przez obywatelkę Ukrainy,
- obywatelem Ukrainy posiadającym Kartę Polaka lub członkiem jego najbliższej rodziny*.

Uwaga: Jeżeli wyjedziesz poza granicę Polski na okres **dłuższy niż jeden miesiąc**, utracisz prawo do legalnego pobytu w ramach ustawy.

Numer PESEL UKR

W trakcie pobytu w Polsce na podstawie ustawy masz obowiązek **w terminie 30 dni** od wjazdu na terytorium kraju złożyć wniosek o nadanie numeru **PESEL UKR**. PESEL to powszechnie używany w Polsce numer ewidencyjny. Jest on niezbędny do załatwiania spraw związanych m.in. z opieką medyczną, podjęciem zatrudnienia, założeniem konta bankowego itp.

Profil zaufany, Diia.pl

Po otrzymaniu numeru PESEL UKR możesz założyć **profil zaufany**. Pozwoli Ci on załatwiać sprawy urzędowe drogą elektroniczną. Numer PESEL UKR umożliwia też korzystanie z **Diia.pl**. Diia.pl jest elektronicznym dokumentem wydawanym obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 roku, i jest dostępny w aplikacji mObywatel. Został on dodany do katalogu dokumentów pobytowych. Wraz z ważnym paszportem uprawnia do przekraczania polskich granic oraz przemieszczania się w ramach strefy Schengen przez 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

gov.pl
Serwis Rzeczypospolitej Polskiej
Zaloguj
Unia Europejska
Strona główna
Rada Ministrów
Kancelaria Premiera
Ministerstwa
Urzędy, instytucje i placówki RP
Usługi dla obywatela
Usługi dla przedsiębiorcy
Usługi dla urzędnika
Usługi dla rolnika
Koronawirus: informacje i zalecenia
mObywatel w aplikacji
Usługi w smartfonie
Pobierz
Odpowiedzi na pytania
Weryfikacja
Kontakt
Дія пл (Diia.pl)
Дія пл (Diia.pl)
Як додати документ Дія пл?
Питання та відповіді
Сертифікат COVID
eRecepta (рецепт)
mObywatel і документ Дія пл - це простий спосіб ідентифікувати себе (показати дані) практично в кожній життєвій ситуації.

---

* W pełnym brzmieniu Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583) znajdują się dokładne informacje, kto jest objęty jej przepisami oraz względem kogo nie ma ona zastosowania.

Ruch bezwizowy

Inną możliwością legalnego pobytu w Polsce jest **uprawnienie do ruchu bezwizowego**. Ruch bezwizowy jest możliwy od 11 czerwca 2017 roku. W ramach tej opcji możesz przebywać bez wizy na terytorium Polski i innych państw członkowskich obszaru Schengen przez 90 dni w ciągu ostatnich 180 dni. Czas jest liczony od dnia wjazdu na terytorium strefy Schengen. Aby skorzystać z pobytu w ramach ruchu bezwizowego, nie możesz widnieć w bazach danych osób, którym zakazano wjazdu do kraju.

Podczas przekraczania granicy w ramach ruchu bezwizowego powinieneś:

- posiadać ważny paszport biometryczny (data ważności paszportu powinna być co najmniej tak długa jak data planowanego pobytu);
- uzasadnić cel i warunki planowanego pobytu;
- posiadać środki finansowe potrzebne na utrzymanie lub mieć możliwość ich pozyskania zgodnie z prawem.

W trakcie kontroli granicznej służby celne mogą poprosić Cię o udokumentowanie celu podróży oraz warunków pobytu. Możesz wówczas przedstawić bilet dalszej podróży, rezerwację miejsca zakwaterowania, zaświadczenie z uczelni, zaproszenie, dane osoby, którą odwiedzasz itp.

WAŻNE! Jeżeli przybyłeś do Polski przed 24 lutego 2022 roku i limit 90 dni pobytu kończy się po dacie 24 lutego 2022 roku, Twój legalny pobyt zostanie przedłużony na podstawie specustawy do 24 sierpnia 2023 roku.

Gdy jako obywatel Ukrainy przebywający w Polsce na podstawie ruchu bezwizowego wyjedziesz z kraju i ponownie wjedziesz z terytorium Ukrainy bezpośrednio do Polski, zostaniesz objęty działaniem specustawy. Będziesz wówczas mógł przebywać na terytorium Polski do dnia 24 sierpnia 2023 roku.

Wiza

Podstawowym dokumentem pobytowym obowiązującym w Polsce oraz powszechnie stosowanym w innych krajach jest **wiza***. Możesz ubiegać się o wydanie jednej z dwóch typów wiz:

1) **wiza Schengen** – oznaczana jako wiza typu C:

Posiadając ten typ wizy, możesz swobodnie przemieszczać się między państwami członkowskimi Unii Europejskiej bez konieczności przechodzenia kontroli granicznych.

---

* Szczegółowe zasady dotyczące wydawania wiz są zawarte w art. 59 i 60 Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. 2013 poz. 1650).

WAŻNE! Strefa Schengen obejmuje następujące kraje UE: Austria, Belgia, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy oraz kraje stowarzyszone: Islandia, Norwegia, Szwajcaria i Lichtenstein. Od 1 stycznia 2023 roku do strefy Schengen należy także Republika Chorwacji.

Wniosek o wydanie wizy Schengen składa się do konsula państwa, na terenie którego docelowo zamierza przebywać cudzoziemiec. Czas pobytu na podstawie wizy Schengen nie może przekraczać 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu (liczony jest łączny czas pobytu na terytorium wszystkich państw strefy).

Uwaga: Przed złożeniem wniosku o wydanie wizy zasięgnij informacji we właściwym konsulacie, jakie dokumenty są wymagane do tego celu.

2) **wiza krajowa** – oznaczona jako wiza typu D:

Dokument ten uprawnia do wjazdu na teren Polski oraz podróżowania po krajach strefy Schengen przez okres 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. Wiza wydawana jest maksymalnie na 1 rok. Wniosek o wydanie wizy krajowej składa się u polskiego konsula.

Pobyt czasowy

Zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi osób, które przybyły do Polski po 24 lutego 2022 roku, możesz również ubiegać się o prawo **pobytu czasowego** w naszym kraju. Aby skorzystać z tej możliwości, musisz być obywatelem Ukrainy objętym ochroną czasową w Polsce, czyli osobą posiadającą PESEL UKR. Ponadto, zgodnie z przepisami, cel Twojego pobytu w Polsce nie może być inny niż jeden z poniższych:

- wykonywanie pracy,
- wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Blue Card) lub
- prowadzenie działalności gospodarczej.

Uwaga: Wnioski pobytowe będzie można składać od dnia 1 kwietnia 2023 roku.

Wniosek należy złożyć do wojewody właściwego ze względu na miejsce zamieszkania. Jeśli wcześniej złożyłeś odciski linii papilarnych podczas uzyskiwania numeru PESEL UKR, będziesz zwolniony z obowiązku osobistego stawiennictwa w urzędzie wojewódzkim.

Status uchodźcy

Status uchodźcy jest rodzajem ochrony międzynarodowej. Możesz otrzymać taki status, jeżeli masz uzasadnione obawy przed prześladowaniem w kraju swojego pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej. W związku z tym nie możesz lub nie chcesz korzystać z ochrony tego kraju.

Ochrona uzupełniająca

Jeżeli nie spełniasz warunków nadania statusu uchodźcy, może zostać udzielona Ci **ochrona uzupełniająca**. Stosuje się ją w przypadku, gdy powrót do kraju pochodzenia mógłby narazić Cię na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy. Okoliczności, w których mógłbyś jej doświadczyć, to: orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji, tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie, poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji konfliktu zbrojnego. W związku z takim ryzykiem nie możesz lub nie chcesz korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Pobyt tolerowany

W określonych sytuacjach może zostać przyznane Ci prawo do **pobytu tolerowanego** na terytorium Polski*. Wnioski o zgodę na pobyt tolerowany składa się w wydziałach ds. cudzoziemców działających w urzędach wojewódzkich.

Zgoda na pobyt ze względów humanitarnych

Kolejną możliwością legalizacji Twojego pobytu w Polsce jest **zgoda** na pobyt na terytorium naszego kraju **ze względów humanitarnych****. Wnioski o zgodę na ten rodzaj pobytu składa się w wydziałach ds. cudzoziemców działających w urzędach wojewódzkich.

Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej

Jeżeli przebywasz na terytorium Polski co najmniej 5 lat, posiadasz stabilne i regularne źródło dochodu oraz ubezpieczenie zdrowotne, może zostać udzielone Ci zezwolenie na **pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej**.

Uwaga: Nie każdy czas przebywania na terytorium Polski będzie zaliczany do 5-letniego okresu.

Zezwolenie na pobyt stały

W określonych przypadkach możesz ubiegać się o **zezwolenie na pobyt stały**. Dysponujesz taką możliwością w sytuacji, gdy:

- od co najmniej 3 lat pozostajesz w związku małżeńskim z obywatelem polskim;
- jesteś osobą o polskim pochodzeniu i zamierzasz osiedlić się na terytorium Polski;
- bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały

* Okoliczności, w których możesz skorzystać z tej formy legalnego pobytu, zostały określone w art. 351 Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. 2013 poz. 1650).

** Warunki pobytu ze względów humanitarnych zostały uregulowane w art. 348 Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. 2013 poz. 1650).

przebywałeś nieprzerwanie na terytorium Polski przez okres nie krótszy niż 5 lat na podstawie statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych, lub 10 lat na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- jesteś posiadaczem Karty Polaka i zamierzasz zamieszkać w Polsce na stałe.

1.2. LEGALNA PRACA W POLSCE

Rozdział obejmuje informacje o możliwych formach zatrudnienia, a także obowiązkach i przywilejach pracodawców i pracowników. W tym miejscu podpowiemy Ci także, jak skutecznie szukać pracy. W dalszej części informatora przedstawimy instytucje, które mogą wesprzeć Twoją zawodową aktywizację.

Jeżeli jesteś objęty ochroną czasową jako osoba przybyła na terytorium Polski z Ukrainy w okresie od 24 lutego 2022 roku i wyrobiłeś numer PESEL UKR, możesz legalnie podjąć pracę w naszym kraju na tych samych warunkach, co obywatele polscy. W tej sytuacji nie jest Ci potrzebne dodatkowe pozwolenie na pracę. Pracodawca musi jedynie w terminie 14 dni zawiadomić właściwy Powiatowy Urząd Pracy o fakcie przyjęcia Cię do pracy.

Pamiętaj, że aby móc skorzystać ze wszystkich uprawnień rynku pracy dla osób z niepełnosprawnością, musisz posiadać polskie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. O tym, jak je uzyskać, piszemy dokładnie w rozdziale *Orzeczenia o niepełnosprawności w Polsce*.

Jako osoba z niepełnosprawnością pochodząca z Ukrainy możesz również podjąć legalną pracę w naszym kraju, jeżeli posiadasz:
- zezwolenie na pobyt stały,
- zezwolenie na pobyt czasowy (z wyjątkami),
- Kartę Polaka.

Formy zatrudnienia

Zatrudnienie jest rodzajem porozumienia pomiędzy pracownikiem a pracodawcą, musi być zatem uregulowane umową.

W Polsce występuje kilka form zatrudnienia. Ze względu na to umowy o zatrudnieniu mają różny charakter. Zasadniczo dzielą się one na:
- formy wynikające z Kodeksu pracy oraz
- wynikające z Kodeksu cywilnego.

Cechą wspólną różnych umów zatrudnienia jest jednoznaczny opis tego, że pracodawca gwarantuje pracownikowi pracę na ściśle określonych warunkach i za określone wynagrodzenie, a pracownik ze swej strony zapewnia rzetelne i sumienne wykonywanie tej pracy.

Pracownikom z Ukrainy najczęściej oferowane są **umowy o pracę** lub **umowy zlecenia**. Warunki zawarte w umowie o pracę określa Kodeks pracy, który mówi o tym, że przy tego rodzaju umowach pracownik:

- ma prawo do urlopu wypoczynkowego i macierzyńskiego;
- w czasie choroby otrzymuje wynagrodzenie wypłacane przez pracodawcę lub ZUS;
- korzysta z bezpłatnego dostępu do usług medycznych;
- w razie wypadku ma zagwarantowane leczenie i rehabilitację na podstawie ubezpieczenia społecznego;
- po zakończeniu kariery zawodowej dostaje wynagrodzenie w postaci emerytury.

W zależności od czasu trwania umowy wyróżnia się trzy rodzaje umów o pracę: na okres próbny, na czas określony, na czas nieokreślony.

Umowa na okres próbny to najczęściej pierwsza umowa, którą zawiera pracodawca z nowym pracownikiem. Jej czas trwania może wynosić maksymalnie do 3 miesięcy. W tym czasie pracodawca sprawdza pracownika pod kątem umiejętności i kwalifikacji, a pracownik zapoznaje się z warunkami pracy, zakresem czynności czy panującą w zespole atmosferą.

Po upływie okresu próbnego zawiera się umowę na czas określony lub nieokreślony. Pracodawca lub pracownik mogą również nie zawierać żadnej dalszej umowy, w wyniku czego następuje rozwiązanie stosunku pracy.

Umowa na czas określony może być zawarta jako druga po wygaśnięciu umowy na okres próbny lub jako pierwsza, jeśli nie poprzedzała jej żadna inna umowa. Umowa ta ma charakter terminowy, zatem w treści musi być wskazany termin jej zawarcia i rozwiązania.

Oddzielnym rodzajem umowy na czas określony jest **umowa na zastępstwo**. Pracodawca może ją zawierać w celu zapewnienia zastępstwa pracownika nieobecnego np. z powodu choroby, urlopu wychowawczego lub bezpłatnego. Przed podpisywaniem umowy na zastępstwo pracodawca może także zatrudnić zastępcę na umowę na okres próbny.

Umowa o pracę na czas nieokreślony ma charakter bezterminowy, tzn. jest zawierana bez oznaczenia końcowego terminu trwania stosunku pracy. Gwarantuje ona stabilność zatrudnienia, więc jest formą najkorzystniejszą dla pracownika. Zaletami umowy na czas nieokreślony jest konieczność uzasadnienia decyzji o jej rozwiązaniu czy wypowiedzeniu, a w niektórych przypadkach konieczność konsultacji wypowiedzenia ze związkami zawodowymi działającymi w zakładzie pracy. Pracownikowi zatrudnionemu na podstawie tej umowy zapewnia się wszystkie przywileje wynikające z Kodeksu pracy.

Kiedy podpisujesz umowę o pracę, zwróć uwagę na jej formę i treść. Umowa o pracę powinna być sporządzona na piśmie w dwóch identycznych egzemplarzach. Jeden egzemplarz umowy jest przekazywany pracownikowi, drugi pozostaje w firmie i zostaje włączony do akt osobowych pracownika. Dokument powinien określać strony, pomiędzy którymi jest zawarta, wymiar etatu, wysokość wynagrodzenia, miejsce wykonywania pracy oraz rodzaj umowy.

Umowy zawierane na podstawie Kodeksu cywilnego są relacjami cywilnoprawnymi pomiędzy zleceniobiorcą i zleceniodawcą. Przy umowie cywilnoprawnej pracownika nie łączy z pracodawcą stosunek pracy, lecz pracownik zobowiązuje się do wykonania czynności powierzonych mu przez zleceniodawcę. Przy tym istnieje większa swoboda, jeśli chodzi o treści umów. Jednak prawo cywilne także wyznacza granice, których strony nie mogą przekroczyć.

Podstawową różnicą między tymi umowami a umowami o pracę jest brak podporządkowania pomiędzy pracownikiem a zleceniodawcą. Wykonawcy umów cywilnoprawnych, jakimi są umowy zlecenia, pozbawieni są ochrony i uprawnień zapewnianych przez Kodeks pracy (np. prawa do urlopów wypoczynkowych i macierzyńskich). Wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej nie wlicza się do stażu pracy, ale jest brane pod uwagę przy wyliczeniach emerytalnych.

Umowa zlecenie jest mniej wygodna dla pracownika niż umowa o pracę, ponieważ nie daje pewności zatrudnienia i nie pozwala na zdobycie pełnych uprawnień pracowniczych wynikających z Kodeksu pracy. Przedmiotem umowy zlecenia jest wykonanie przez przyjmującego zlecenie określonej czynności na rzecz zleceniodawcy. Zleceniodawca zleca wykonanie określonych czynności, a zleceniobiorca wykonuje zlecenie. W umowie zleceniu ważna jest wykonywana praca, która niekoniecznie prowadzi do określonego rezultatu. Umowa zlecenie może być zawarta w sposób pisemny lub nawet ustny.

Zawierając **umowę o dzieło**, przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Warunkiem zaistnienia umowy o dzieło jest określenie w umowie, jakie dzieło ma wykonać przyjmujący zamówienie. Przy tym zamawiającego nie interesuje, kiedy i w jaki sposób będzie ono realizowane, ważny dla niego jest tylko efekt końcowy. Umowa o dzieło jest umową rezultatu.

Osoba pracująca w ramach umowy o dzieło nie podlega ubezpieczeniom społecznemu i zdrowotnemu ani składkom na fundusze pozaubezpieczeniowe, czyli na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W związku z tym osoba taka nie ma prawa do ubezpieczenia zdrowotnego i bezpłatnego korzystania z opieki zdrowotnej.

Poszukiwanie pracy

Aby osiągnąć sukces w poszukiwaniu zatrudnienia, powinieneś najpierw odpowiednio się do tego przygotować. Na początek zastanów się nad swoją przyszłą karierą zawodową i spróbuj określić swoje mocne i słabe strony. Na tym etapie pomocne mogą okazać się następujące kroki:

1. KROK	Przeanalizuj swoją dotychczasową karierę zawodową.
2. KROK	Scharakteryzuj oczekiwanego pracodawcę i stanowisko pracy, które odpowiada Twoim umiejętnościom oraz kwalifikacjom.
3. KROK	Rzetelnie oceń samego siebie i swoje umiejętności.
4. KROK	Przygotuj CV i list motywacyjny.

Pracy możesz szukać na wiele sposobów. Najpopularniejsze z nich to:

- przeglądanie ogłoszeń w mediach i na portalach internetowych,
- zapoznanie się z ofertami dostępnymi w urzędach pracy,
- bezpośrednie zgłaszanie się do firm,
- pytanie o wolne posady wśród kolegów oraz znajomych,
- skorzystanie z pośrednictwa agencji pracy (np. Agencji Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi).

Ogłoszenia w mediach oraz Internecie są obecnie jedną z najpopularniejszych metod poszukiwania zatrudnienia. Korzystać można z ogłoszeń w prasie lub w radiu. Najczęściej jednak pracodawcy zamieszczają oferty pracy na portalach internetowych. W trakcie przeszukiwania ofert możesz wybrać interesującą Cię branżę oraz preferowane miejsce pracy.

Zanim odpowiesz na wybraną ofertę, przeanalizuj potencjalne wymagania pracodawcy. Następnie dostosuj do nich posiadane umiejętności oraz doświadczenie wymienione w CV. Najlepiej, gdy nie mniej niż 70% oczekiwań pracodawcy pokrywa się z kwalifikacjami kandydata.

Najczęściej oferty pracy publikowane są na stronach:

pracuj.pl – jest to największa w Polsce wyszukiwarka ofert pracy; umieszczono tam także wiele pożytecznych porad dla osób szukających zatrudnienia;

praca.pl – ten portal zawiera zarówno wyszukiwarkę ofert pracy, jak i sekcję poradnikową;

jobs.pl – to najstarszy polski serwis z ogłoszeniami o pracę;

GazetaPraca.pl – jest jednym z popularniejszych portali, na których Polacy szukają wakatów; jest tutaj także wiele informacji o rynku pracy;

PracaTobie.pl – na tym portalu znajdują się aktualne oferty pracy i artykuły o rozwoju zawodowym;

OLX.pl – to popularny serwis ogłoszeń, znany także w Ukrainie; polscy pracodawcy bardzo często umieszczają tam aktualne oferty zatrudnienia;

praca.ffm.pl – jest to strona z ofertami pracy, staży i szkoleń wyłącznie dla osób z niepełnosprawnością; na portalu można znaleźć porady dotyczące rynku pracy dla osób z niepełnosprawnościami, a także uzyskać pomoc zawodowego trenera w poszukiwaniu zatrudnienia.

Oferty pracy

skierowane do osób z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności

Kasjer - sprzedawca
Miejsce: Abramowice Prywatne
Rozwiń

Sprzątaczka
Miejsce: Świdnik
Rozwiń

Staż- sprzedawca
Miejsce: Lublin
Rozwiń

Rejestratorka medyczna
Miejsce: Lublin
Rozwiń

Pracownik ochrony
Miejsce: Lublin
Rozwiń

Ankieter
Miejsce: Lublin, praca zdalna
Rozwiń

Przykładowe oferty pracy ze strony www.praca.ffm.pl

Jeżeli jesteś osobą z obywatelstwem ukraińskim, która legalnie przebywa w Polsce, możesz skorzystać z pomocy **rejonowych i wojewódzkich urzędów pracy**. Zlokalizowane są one w większych miastach i powiatach.

Dla osób poszukujących pracy, które zarejestrują się w takim urzędzie, organizowane są warsztaty ze składania CV i listu motywacyjnego, pomoc w przygotowaniach do rozmowy kwalifikacyjnej, testy psychologiczne itp. Urzędy pracy oferują również kursy doszkalające.

Oprócz urzędów pracy w Polsce funkcjonują też prywatne biura pośrednictwa pracy, jednak za swoje usługi pobierają one opłaty.

Poszukując pracy, możesz również zgłaszać się bezpośrednio do firm, które aktualnie nie prowadzą naboru. W przypadku pojawienia się w firmie potrzeb kadrowych aplikacje takie brane są pod uwagę jako pierwsze. Dobrze jest także od czasu do czasu skontaktować się z firmą, aby zapytać o losy swojego CV i przewidywane stanowiska wolne. To dobry sposób na to, aby samemu zadbać o zainteresowanie ze strony potencjalnego pracodawcy.

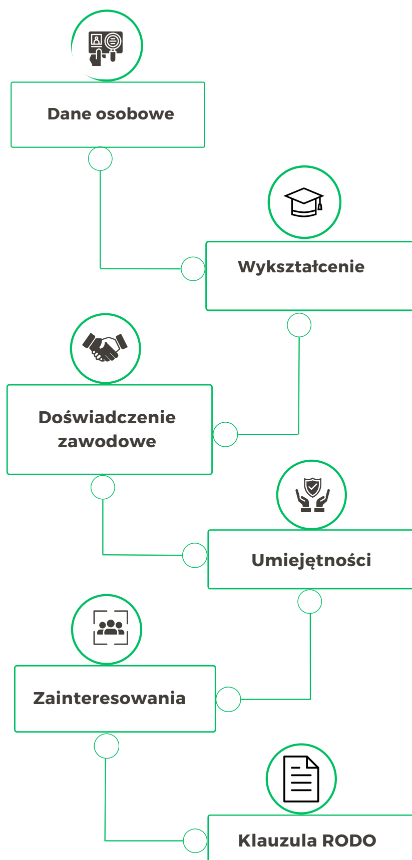
Większość ofert pracy nigdy nie jest ogłaszana publicznie. W związku z tym warto popytać wśród znajomych o wakaty w danym zawodzie. Osobista rekomendacja jest bardzo pomocna. Jeśli nawet nie pomoże Ci to w bezpośrednim znalezieniu miejsca pracy, to zdobędziesz cenne wskazówki, które mogą skierować Cię na właściwe tory.

Jak napisać dobre CV i list motywacyjny

Aby dobrze się zaprezentować u potencjalnego pracodawcy, musisz rzetelnie napisać **CV i list motywacyjny**.

Curriculum Vitae (w skrócie CV) jest współczesną formą życiorysu. To aktualne i zwięzłe sprawozdanie z dotychczasowego życia. CV jest pierwszą wizytówką osoby poszukującej pracy i pozwala na zbudowanie korzystnego obrazu kandydata w oczach pracodawcy. Zadaniem CV jest zainteresowanie firmy Twoją osobą, stworzenie pożądanego wizerunku i wzbudzenie zaufania.

Życiorys powinien być napisany w sposób estetyczny, czytelną czcionką i bez błędów. Ważne jest, aby posiadał logiczną strukturę i atrakcyjną formę. Zanim napiszesz CV, musisz zastanowić się, które elementy Twojego doświadczenia mają największe znaczenie dla potencjalnego pracodawcy. Kiedy przedstawiasz posiadane kwalifikacje i umiejętności zawodowe, unikaj opisywania mało istotnych szczegółów i zatrudnieniowych epizodów. Przygotowany przez Ciebie dokument powinien bazować na faktach i uwzględniać tylko najważniejsze informacje.

Niezbędne składniki każdego CV to:

1) Dane osobowe:

   Są to Twoje podstawowe dane, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, adres e-mail, telefon kontaktowy.

2) Wykształcenie:

   Podaj pełną nazwę szkoły/uczelni wraz z wydziałem i kierunkiem. Tutaj możesz wymienić także szkolenia dodatkowe i uzyskane certyfikaty.

3) Doświadczenie zawodowe:

   Dotychczasowe miejsca pracy wymieniaj w odwróconej chronologii (od ostatniego miejsca pracy do wcześniejszych). Umieść pełną nazwę firmy, określ dokładnie zajmowane w niej stanowisko pracy, przedstaw ogólny zakres wykonywanych obowiązków. Mile widziane jest zamieszczenie osiągnięć, podkreślenie wyróżnień i awansów. Pracodawcy zazwyczaj zwracają uwagę na ciągłość ścieżki zawodowej.

4) Umiejętności:

   Tutaj przedstaw najistotniejsze dla pracodawcy umiejętności: praktyczne (obsługa komputera, obsługa urządzeń biurowych, stopień znajomości języków obcych), interpersonalne, przywódcze oraz inne, istotne na danym stanowisku.

5) Zainteresowania:

   W tym miejscu przedstaw swoje hobby pozazawodowe i związane z pracą.

6) **Klauzula RODO:**

   W Polsce w każdym CV musi być umieszczona klauzula dotycząca wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych. Umieszcza się ją zwykle na końcu CV.

   Standardowa treść klauzuli jest następująca: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO)".

Uwaga: CV, w którym pominięto klauzulę RODO, nie może być przetwarzane przez pracodawcę i musi zostać wyrzucone do kosza! W trakcie czytania ogłoszenia o pracę zwróć uwagę, czy pracodawca w procesie rekrutacji nie wymaga konkretnej, wskazanej przez siebie klauzuli RODO.

Imię i nazwisko

O MNIE

Od dziecka interesowałem się komunikacją wizualną w biznesie. Jestem pasjonatem tworzenia nowoczesnych systemów sprzedaży. Brałem udział w wielu kampaniach o globalnym zasięgu, ale nie powstrzymuje mnie to przed szukaniem nowych wyzwań.

EDUKACJA

Uczelnia Wyższa Borcelle
★ ***Psychologia w Biznesie***
Dyplom licencjata, socjologia, psychoanaliza, psychoterapia, psychologia kliniczna,

Uczelnia Wyższa Fauget
★ ***Marketing i Zarządzanie***
Dyplom licencjata, marketing, logistyka, spedycja, zarządzanie zespołem, reklama, rozwiązywanie problemów kreatywnych

DOŚWIADCZENIE

Agencja Paucek and Lage — 3 lata
Grafik reklamowy
Przygotowywanie kreacji graficznych do systemów reklamowych

Studio Shoedwe — 2 lata
Marketing kreatywny
Opracowanie koncepcji kreatywnych kampanii, zarządzanie zespołem marketingowców

Umiejętności:

- produkcja kreacji reklamowych
- analityka reklamowa
- budowanie strategii reklamowej
- obsługa najpopularniejszych systemów reklamowych
- zarządzanie zespołem

Zainteresowania:

- psychologia społeczna
- socjologia
- wychowanie
- media społecznościowe
- polityka
- problemy społeczne
- piłka nożna
- projektowanie graficzne
- szachy

Dodatkowe informacje:

- prawo jazdy: kategoria B1
- język angielski: C2
- język niemiecki: A2
- kurs negocjacji agencji Aldenaire & Partners
- umiejętność pracy pod presją czasu.

Zapraszam do współpracy!

Kontakt: Telefon: 123-456-7890 Email: hello@reallygreatsite.com

Wzór przykładowego CV

Aby stworzyć atrakcyjne CV, niekoniecznie musisz dobrze sobie radzić z obsługiwaniem programów graficznych. Wiele portali proponuje gotowe, bezpłatne szablony, które można dostosować do własnych potrzeb. Do najpopularniejszych z nich należą:

canva.com – proponuje kreator z ponad 20 atrakcyjnymi szablonami CV;

LiveCareer.pl – ma 20 gotowych wersji CV;

InterviewMe.pl – liczba szablonów wynosi 18;

pracuj.pl – do dyspozycji jest 15 szablonów CV w kilku wariantach kolorystycznych;

CVdopracy.pl – pozwala na stworzenie CV z 9 szablonów.

Czasami dobrze jest wraz z CV przedstawić list motywacyjny. Zdarza się, że pracodawca wskazuje przedstawienie listu motywacyjnego jako jeden z warunków wzięcia udziału w rekrutacji. Stanowi on uzupełnienie CV. Niestety nie ma gotowych schematów dotyczących pisania listu motywacyjnego. Zazwyczaj jest on indywidualnym rozwinięciem pewnych kwestii zawartych w CV. W liście powinieneś podkreślić swoje mocne strony, dzięki czemu nadasz swojej aplikacji bardziej osobistego, oryginalnego charakteru.

Imię i nazwisko, lekarz

ul. Dowolna 123,
01-204 Malbork
123 456 789
witaj@naprawdeswietnastrona.pl
www.naprawdeswietnastrona.pl

27 lipca 2025 r.

Marcin Pawłowski
Specjalista ds. rekrutacji
Centrum Medyczne Medica
ul. Jęczmienna 77,
89-765 Poznań

Szanowny Panie Pawłowski,

List motywacyjny to trzy– lub czteroparagrafowy dokument napisany dla pracodawcy i wyjaśniający Twoje zainteresowanie konkretną pracą. Jest to jednostronny list, który zwykle jest dołączony do Twojego CV. List ten powinien także podkreślać Twoją przydatność na ogłaszane stanowisko.

Pisanie listu motywacyjnego dla profesjonalisty, który ma już pewne doświadczenie, wygląda nieco inaczej. Najpierw jednak napisz, jak znalazłeś to ogłoszenie o pracę i dlaczego interesuje Cię to stanowisko. Wyrażaj się konkretnie: używaj poprawnych nazw i tytułów.

Podczas pisania listu używaj jasnego i czytelnego słownictwa. Chcesz wyglądać na osobę profesjonalną i przystępną, ale nie nazbyt formalną.

Następnie przytocz przykłady potwierdzające, że jesteś odpowiednią osobą na dane stanowisko.
- Możesz wykorzystać wypunktowanie, w którym zawrzesz liczby pokazujące Twoje osiągnięcia.
- Zamiast po prostu opisywać, co robiłeś w poprzednich pracach, pokaż rekruterowi lub menedżerowi ds. rekrutacji, jakie korzyści dla firmy wynikną z obsadzenia Cię na tym stanowisku.
- Wyraź swoją pasję i podekscytowanie tym, że dołączysz do firmy i zespołu.

Na koniec podaj swoje informacje kontaktowe i preferowany sposób kontaktu. Zaproponuj osobie rekrutującej spotkanie w najkrótszym dogodnym dla niej terminie. Podziękuj jej za poświęcony czas i uwagę oraz napisz, że wkrótce masz nadzieję otrzymać od niej informację zwrotną.

Zanim wyślesz list motywacyjny, przeczytaj jego wersję roboczą na głos, aby szybko wyłapać błędy i zbyt rozwlekłe zdania. Możesz także poprosić znajomą osobę, aby przejrzała Twój list motywacyjny. Powodzenia w poszukiwaniu pracy.

Z poważaniem,

dr Elwira Małecka

Przykładowy wzór listu motywacyjnego

W liście motywacyjnym powinieneś:

1) podać swoje podstawowe dane osobowe: imię i nazwisko, e-mail, telefon kontaktowy, datę i miejscowość oraz adresata listu;
2) wyjaśnić, o jakie stanowisko się ubiegasz i dlaczego jesteś zainteresowany pracą w tej firmie;
3) podkreślić te aspekty dotychczasowej kariery, które mają wpływ na potencjalną pracę na tym stanowisku, i opisać swoje osiągnięcia zawodowe (możesz dodatkowo potwierdzić je uzyskanymi dyplomami, nagrodami lub wyróżnieniami);
4) opisać zakres obowiązków pełnionych w byłej firmie;
5) zamieścić prośbę o spotkanie kwalifikacyjne.

Pamiętaj, że niezbędna przy poszukiwaniu pracy jest wiara w siebie i swoje możliwości. Pozytywne nastawienie zapewne pomoże Ci w znalezieniu dobrej pracy odpowiadającej Twoim oczekiwaniom.

2. PRACOWNIK Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W tym miejscu zamieściliśmy szczegółowe informacje dla osób z niepełnosprawnościami. Dotyczą one przede wszystkim procedury uzyskiwania orzeczenia w Polsce oraz uprawnień wynikających z jego posiadania, a także warunków, na jakich możesz podjąć zatrudnienie.

2.1. ORZECZENIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POLSCE

Instytucje wydające orzeczenia

Orzeczenie o niepełnosprawności pozwala na oficjalne uznanie osoby posiadającej taki dokument za osobę z niepełnosprawnością. Orzeczenia o niepełnosprawności wydawane na terenie innych krajów niż Polska nie są ważne w Polsce.

Na terenie Ukrainy obowiązuje jeden system orzecznictwa o niepełnosprawności. W Polsce wyróżniamy dwa rodzaje orzecznictwa:

1) **orzecznictwo do celów pozarentowych:**

   Orzeczenia wydawane są przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Nie są one podstawą do ubiegania się o rentę, ale dają możliwość uzyskania różnych dodatkowych form pomocy przysługujących osobom z niepełnosprawnościami.

Uwaga: Aby starać się orzeczenie z zespołu orzekania, nie musisz mieć udokumentowanych tzw. okresów składkowych (okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce).

2) **orzecznictwo do celów rentowych:**

   Orzeczenia wydawane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Mają na celu ocenę zdolności do pracy i są podstawą do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego, czyli **renty**.

Uwaga: W przypadku starania się o orzeczenie do celów rentowych, wydawane np. przez ZUS, KRUS, MON, MSWiA, konieczne jest wykazanie stażu ubezpieczenia, czyli okresu składkowego i nieskładkowego.

WAŻNE! W polskim orzeczeniu, wydawanym na czas określony bądź nieokreślony, przyznawany jest jeden z trzech stopni niepełnosprawności:

- stopień lekki,
- stopień umiarkowany,
- stopień znaczny.

Przydatne adresy:

www.zus.pl

www.krus.gov.pl

Uwaga: Posiadanie orzeczenia nie jest równoznaczne z przyznaniem ulg, świadczeń i uprawnień.

Procedura uzyskiwania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydaje się osobie, która ukończyła 16. rok życia, natomiast orzeczenie o niepełnosprawności wydawane jest w odniesieniu do osób, które nie ukończyły 16 lat.

Jeżeli chcesz uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności, musisz uczestniczyć w procedurze wydawania orzeczenia na takich samych zasadach jak obywatele polscy. O wydanie orzeczenia o niepełnosprawności możesz ubiegać się w dowolnym czasie. Wydanie orzeczenia następuje na Twój **wniosek**, który możesz złożyć osobiście lub wysłać pocztą na odpowiedni adres. W zależności od miejsca pobytu stałego musisz udać się do właściwej instytucji. Formularz wniosku w wersji papierowej jest dostępny w siedzibie instytucji, a wniosek w wersji elektronicznej możesz pobrać ze strony internetowej.

Przykład: Jeśli mieszkasz w Lublinie, udaj się do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie. Jeśli jednak mieszkasz na terenie gminy (np. Jabłonna, Konopnica) – które to gminy należą do Powiatu Lubelskiego – udaj się do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie*.

Uwaga: Wojewódzki Zespół ds. Orzekania to instytucja, która rozpatruje odwołania od orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane przez powiatowe i miejskie zespoły orzekające.

Wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności może złożyć:

- osoba zainteresowana;
- przedstawiciel ustawowy osoby zainteresowanej (dotyczy to przede wszystkim dzieci oraz osób ubezwłasnowolnionych);
- kierownik ośrodka pomocy społecznej, ale za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

* Dokładne adresy wymienionych instytucji znajdziesz na końcu informatora.

Wniosek składa się w Powiatowym/Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności właściwym dla miejsca stałego pobytu osoby zainteresowanej lub właściwym dla miejsca pobytu w przypadku osób:

- bezdomnych;
- przebywających poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów zdrowotnych lub rodzinnych;
- przebywających w zakładach karnych i poprawczych;
- przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Lublin, dnia ………………………………………

Nr sprawy: ………………………………………
(nadaje Zespół)

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
(dotyczy osób powyżej 16 roku życia)

☐ ubiegających się po raz pierwszy o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności*,
☐ ubiegających się ponownie o ustalenie stopnia niepełnosprawności (posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony)*,
☐ ubiegających się o ponowne wydanie orzeczenia z powodu zmiany stanu zdrowia (posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na stałe lub na czas określony)*.

Imię i nazwisko ………………………………………
Data i miejsce urodzenia ………………………………………
PESEL ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
Nazwa, seria i numer dokumentu tożsamości ………………………………………
Adres zameldowania na pobyt stały: 20 - ☐☐☐ Lublin, ul. ………………………………………
Adres pobytu (korespondencyjny): ………………………………………
Telefon ☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego (w przypadku wniosków osób w wieku do 18 roku życia lub ubezwłasnowolnionych**)
……………………………………… Nie dotyczy* ☐
Data i miejsce urodzenia ……………………………………… PESEL ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
Nazwa, seria i numer dokumentu tożsamości ………………………………………
Adres zamieszkania: ………………………………………

Do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie

Uwaga: Jeżeli przekroczyłeś granicę polsko-ukraińską po 24 lutego 2022 roku, nie musisz posiadać zameldowania na pobyt stały. Wystarczy, że złożysz stosowne oświadczenie o miejscu pobytu stałego.

Jeśli ubiegasz się o orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, do wypełnionego wniosku powinieneś dołączyć:

- **zaświadczenie lekarskie** zawierające opis stanu zdrowia, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się Twoje dziecko (dotyczy osób ubiegających się o wydanie **orzeczenia o niepełnosprawności**, czyli osób, które nie ukończyły 16. roku życia);
- **zaświadczenie lekarskie** zawierające opis stanu zdrowia, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących **potwierdzone aktualnymi wynikami badań diagnostycznych**, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską się znajdujesz (dotyczy osób ubiegających się o wydanie **orzeczenia o stopniu niepełnosprawności**, czyli osób, które ukończyły 16 lat);
- **dokumentację medyczną** (karty informacyjne leczenia szpitalnego, dokumentację medyczną z przebiegu leczenia ambulatoryjnego, wyniki dodatkowych badań diagnostycznych, konsultacje specjalistyczne itp.);
- **inne dokumenty** mające wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Uwaga: Powyższe zaświadczenia są ważne przez miesiąc od daty ich wydania i w tym czasie powinieneś złożyć wniosek.

Jeżeli chcesz uzyskać orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień, musisz przedstawić:

- dokumentację medyczną (jak wyżej);
- orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- inne dokumenty mające wpływ na ustalenie wskazań do ulg i uprawnień.

Uwaga: Wszystkie dokumenty medyczne, napisane w języku innym niż polski, musisz przedstawić w formie uwierzytelnionego tłumaczenia. Takie tłumaczenie wykonasz u tłumacza przysięgłego. Następnie do składanego wniosku załączasz kserokopię tłumaczeń.

Jeżeli należysz do osób obywatelstwa ukraińskiego, które przekroczyły granicę polsko-ukraińską po dniu 24 lutego 2022 roku, do ww. dokumentów powinieneś dołączyć również:

- kserokopię zaświadczenia o nadaniu numeru PESEL UKR;
- kserokopię pierwszej strony paszportu oraz strony, na której widnieje pieczątka z datą przekroczenia granicy.

Jeżeli orzeczenie będzie wydawane dla osoby niepełnoletniej, musisz przedstawić ww. dokumentację (zaświadczenie i kserokopię dwóch stron paszportu) dotyczącą zarówno dziecka, jak i rodzica.

Przydatne adresy:

www.lublin.eu

www.lublin.naszepcpr.pl

Po złożeniu wniosku oczekujesz na posiedzenie zespołu orzekającego. O terminie posiedzenia komisji zostaniesz poinformowany listownie. Na posiedzeniu komisji musisz stawić się osobiście, chyba że stan Twojego zdrowia uniemożliwia stawiennictwo lub na wezwaniu jest informacja, że osobiste stawiennictwo nie jest wymagane. Wówczas lekarz uzupełniający zaświadczenie o stanie zdrowia powinien zaznaczyć tę okoliczność we wniosku. W wyjątkowych sytuacjach, tak jak to miało miejsce podczas pandemii, posiedzenia zespołu orzekającego mogą odbyć się bez udziału osoby starającej się o orzeczenie. Komisja wydaje wówczas orzeczenie na podstawie otrzymanej dokumentacji.

Uwaga: Podczas Twojego pobytu na komisji lekarskiej może być obecny tłumacz.

W orzeczeniu mogą zostać uwzględnione także dodatkowe wskazania dotyczące: rodzaju pracy (tak aby była ona dopasowana do Twojej gotowości psychofizycznej), uczestnictwa w terapii zajęciowej, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne itp.

Uwaga: Każde orzeczenie zawiera również pouczenie o sposobie odwołania się. W przypadku, gdy nie zgadzasz się z decyzją zespołu orzekającego co do przyznanego stopnia niepełnosprawności czy np. okresu obowiązywania orzeczenia, możesz złożyć odwołanie w terminie 14 dni od jego doręczenia do drugiej instancji, czyli do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Odwołanie takie składa się za pośrednictwem Miejskiego/Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Poniżej zebraliśmy najważniejsze dla Ciebie informacje dotyczące procedury uzyskiwania orzeczenia. Aby otrzymać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, postępuj zgodnie z podanym schematem działań:

KROK 1. Przygotuj dokumentację medyczną. Pamiętaj, że dokumentacja medyczna w języku innym niż polski musi być przetłumaczona przez tłumacza przysięgłego!

KROK 2. Pobierz odpowiednie druki/formularze z właściwej instytucji. Druk można pobrać w wersji papierowej lub w formie elektronicznej przez Internet.

KROK 3. Wypełnij wniosek w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

KROK 4. Udaj się do lekarza specjalisty, aby wypisał zaświadczenie lekarskie o stanie Twojego zdrowia wydane dla potrzeb Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Pamiętaj, że ważne jest ono tylko przez miesiąc od daty wydania i w tym czasie należy złożyć wniosek!

KROK 5. Złóż wniosek wraz z załącznikami osobiście lub prześlij go za pośrednictwem Poczty Polskiej.

KROK 6. Oczekuj na wezwanie na komisję lekarską. Powiadomienie o planowanym terminie i miejscu posiedzenia otrzymasz listownie.

KROK 7. Staw się na komisji w wyznaczonym dniu.

KROK 8. Po badaniu komisja wyda orzeczenie i wyśle je drogą pocztową.

KROK 1
Przygotuj dokumentację medyczną.

KROK 2
Pobierz odpowiednie druki/ formularze z właściwej instytucji.

KROK 3
Udaj się do lekarza specjalisty, aby wypisał zaświadczenie lekarskie o stanie Twojego zdrowia wydane dla potrzeb Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Pamiętaj, że ważne jest ono tylko przez miesiąc.

KROK 4
Wypełnij wniosek w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności.

KROK 5
Złóż wniosek wraz z załącznikami osobiście lub prześlij go za pośrednictwem Poczty Polskiej.

KROK 6
Oczekuj wezwania na komisję lekarską.

KROK 7
Staw się na komisji w wyznaczonym dniu.

KROK 8
Po badaniu komisja wyda orzeczenie i wyśle je drogą pocztową.

Uwaga: W sytuacji, gdy wydane orzeczenie będzie dla Ciebie niekorzystne lub niekompletne, złóż niezwłocznie odwołanie. To, z jakiej formy wsparcia lub ulgi będziesz mógł skorzystać, jest zależne od przyznanego stopnia niepełnosprawności.

Rodzaje niepełnosprawności orzekane w Polsce

W przypadku orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia) określone zostały trzy stopnie niepełnosprawności:

1) **znaczny stopień niepełnosprawności:**
   Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej. Osoba taka wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

2) **umiarkowany stopień niepełnosprawności:**
   Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej. Osoba taka wymaga czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

3) **lekki stopień niepełnosprawności:**
   Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną. Tym stopniem niepełnosprawności objęte są również osoby mające ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, jednak ograniczenia te dają się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Poniżej zamieszczony został schemat równoważnych orzeczeń o niepełnosprawności:

Orzeczenia zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności	Orzeczenia ZUS	Orzeczenia rentowe dla rolników KRUS
Znaczny stopień niepełnosprawności	Całkowita niezdolność do pracy oraz samodzielnej egzystencji	Stała lub długotrwała niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym połączona z prawem do zasiłku pielęgnacyjnego
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	Całkowita niezdolność do pracy	Brak odpowiednika
Lekki stopień niepełnosprawności	Częściowa niezdolność do pracy, celowość przekwalifikowania	Stała lub długotrwała niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym bez prawa do zasiłku pielęgnacyjnego

Stopień niepełnosprawności osoby, która wystąpiła o jego orzeczenie, ustalany jest na czas określony lub na stałe. Decydująca jest tutaj ocena możliwości poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością.

Na orzeczeniu nie jest wskazywana konkretna choroba, którą ma osoba wnioskująca. Nazwy chorób zastąpione są symbolami odpowiadającymi ogólnym grupom chorób i schorzeń. Na orzeczeniu mogą być wskazane maksymalnie trzy symbole przyczyn niepełnosprawności spośród podanych poniżej:

01 U	upośledzenie umysłowe;
02 P	choroby psychiczne;
03 L	zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
04 O	choroby narządu wzroku;
05 R	upośledzenie narządu ruchu;
06 E	epilepsja;
07 S	choroby układu oddechowego i krążenia;
08 T	choroby układu pokarmowego;
09 M	choroby układu moczowo-płciowego;
10 N	choroby neurologiczne;
11 I	inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
12 C	całościowe zaburzenia rozwojowe.

Schorzenia specjalne:

01 U	upośledzenie umysłowe;
02 P	choroby psychiczne;
04 O	choroby narządu wzroku (tylko stopień umiarkowany i znaczny);
06 E	epilepsja;
12 C	całościowe zaburzenia rozwojowe (np. autyzm lub zespół Aspergera).

Uprawnienia i ulgi osób z niepełnosprawnością

Posiadanie orzeczenia umożliwia Ci korzystanie z ulg i uprawnień. Do najważniejszych z nich należą:

1) uprawnienia w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej (warsztaty terapii zajęciowej);
2) ściśle określone przywileje pracownicze (m.in.: prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego, dłuższej przerwy w pracy, krótszego wymiaru czasu pracy); możliwość wsparcia Twojej działalności gospodarczej lub rolniczej;
3) turnusy rehabilitacyjne;
4) dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz pomocy technicznych ułatwiających funkcjonowanie;
5) zniżki w środkach komunikacji (rodzaje zniżek na komunikację miejską i ich wysokość w dużym stopniu zależą od decyzji danej rady miasta czy gminy; przejazdy mogą być np. bezpłatne lub z ulgą 50%);
6) zwolnienie z opłat radiowo-telewizyjnych;
7) usługi socjalne, opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne świadczone przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
8) uprawnienia do świadczeń rodzinnych związanych z niepełnosprawnością oraz do zasiłku stałego z pomocy społecznej;
9) prawo do niestosowania się do niektórych znaków drogowych (możliwość uzyskania Karty Parkingowej w przypadku osób o obniżonej sprawności ruchowej);
10) ulgi w podatkach*.

Orzeczenie o niepełnosprawności a zatrudnienie

Temat podejmowania pracy przez osoby z niepełnosprawnościami zasługuje na szczególną uwagę. Fakt posiadania orzeczenia o niepełnosprawności nie oznacza dla Ciebie zakazu wykonywania pracy. Zatrudniając się jako osoba z niepełnosprawnością w ramach umowy o pracę, możesz skorzystać z dodatkowych uprawnień. Zostały one dokładniej przedstawione w kolejnym rozdziale dotyczącym pracy w Polsce.

---

* Szczegółowe informacje o ulgach można uzyskać w urzędach skarbowych. Dokładne adresy tych instytucji znajdziesz na końcu informatora.

2.2. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI PRACOWNIKA Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Przed zatrudnieniem danej osoby pracodawca w Polsce jest zobowiązany skierować pracowników – zarówno pełnosprawnych, jak i tych z niepełnosprawnościami – do lekarza medycyny pracy na badania lekarskie.

Pracodawca nie może dyskryminować pracowników, m.in. z powodu niepełnosprawności; wszyscy muszą być traktowani tak samo. Jednak ze względu na posiadaną niepełnosprawność pracownicy z niepełnosprawnością mają dodatkowe prawa.

Czas pracy osoby z niepełnosprawnością

Bez względu na posiadany stopień niepełnosprawności czas pracy osoby z niepełnosprawnością nie może przekraczać **8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo***.

Czas pracy osoby z niepełnosprawnością zaliczonej do **znacznego** lub **umiarkowanego stopnia niepełnosprawności** nie może przekraczać **7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo**.

Pracodawca może rozłożyć czas pracy pracowników z niepełnosprawnością na dowolne dni, ale z zachowaniem zasady 5-dniowego tygodnia pracy. Może on przewidywać pracę w soboty i niedziele.

Dodatkowo ustawa przewiduje zakaz zatrudniania wszystkich osób z niepełnosprawnościami w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej.

WAŻNE! Podane normy czasu pracy oraz zakaz pracy w nocy i w nadgodzinach nie obowiązują:

- osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz
- w sytuacji, gdy na wniosek osoby zatrudnionej lekarz wyrazi na to zgodę.

Jeżeli Twój dobowy wymiar czasu pracy wynosi co najmniej 6 godzin, masz prawo do przerwy w pracy trwającej co najmniej **15 minut wliczanej do czasu pracy**. Jako osoba z niepełnosprawnością masz prawo do **dodatkowej przerwy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek w wymiarze 15 minut (łącznie 30 minut)**.

Stosowanie skróconych norm czasu pracy **nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia wypłacanego w stałej miesięcznej wysokości**.

---

* Czas pracy osób z niepełnosprawnościami został uregulowany w Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 1997 nr 123 poz. 776).

Jeżeli jesteś osobą, która otrzymywała wynagrodzenie w stałej miesięcznej stawce i przedstawiła orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, **przysługuje Ci wynagrodzenie w dotychczasowej wysokości**. Krótszy wymiar czasu pracy nie oznacza zmniejszenia etatu. Siedmiogodzinnego dnia pracy nie należy rozumieć jako 7/8 etatu, lecz jako **pełny etat**.

Dodatkowy wypoczynek

Jeżeli podejmujesz pracę po raz pierwszy, w roku kalendarzowym, w którym ją rozpoczynasz, uzyskujesz prawo do urlopu z upływem każdego miesiąca pracy w wymiarze 1/12 wymiaru urlopu przysługującego po przepracowaniu roku.

Wymiar urlopu wynosi:

1) **20 dni** – jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat;
2) **26 dni** – jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat.

W przypadku, gdy będziesz zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, pracodawca ustali liczbę dni urlopu proporcjonalnie do Twojego wymiaru czasu pracy.

Jeżeli jesteś osobą zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, przysługuje Ci **prawo do dodatkowego urlopu** w wymiarze **10 dni roboczych** w roku kalendarzowym. Oznacza to, że Twój urlop wypoczynkowy zwiększa się z 20 dni do 30 dni oraz z 26 dni do 36 dni.

Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego nabędziesz po przepracowaniu jednego roku po upływie dnia zaliczenia Cię do jednego z tych stopni niepełnosprawności. Dodatkowy urlop niewykorzystany w danym roku kalendarzowym przechodzi na rok następny, tak samo jak urlop podstawowy.

Możliwość skorzystania z turnusu rehabilitacyjnego oraz dodatkowe uprawnienia

Jako osoba zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności masz prawo do dodatkowego zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Wynagrodzenie za czas zwolnień od pracy oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. Prawo takie przysługuje Ci w dwóch sytuacjach.

Pierwsza z nich to **uczestniczenie w turnusie rehabilitacyjnym**. Na tej podstawie możesz uzyskać zwolnienie od pracy w wymiarze **do 21 dni roboczych**, jednak nie częściej niż raz w roku. Aby skorzystać z turnusu, musisz uzyskać od lekarza sprawującego opiekę wniosek o skierowanie, a następnie przedstawić je pracodawcy w terminie umożliwiającym zapewnienie normalnego toku pracy w zakładzie. Podstawą do wypłacenia Ci wynagrodzenia za czas zwolnienia od pracy w związku z pobytem na turnusie jest przedłożenie dokumentu potwierdzającego Twój pobyt (np. faktury). Za czas zwolnienia otrzymasz wynagrodzenie obliczone w taki sam sposób, jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.

Druga sytuacja uprawniająca do dodatkowego zwolnienia od pracy to **wykonanie badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających**. Zalicza się tutaj także konieczność zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny lub jego naprawę, jeżeli czynności tych nie możesz wykonać poza godzinami pracy.

Zgodnie z przepisami nie może dojść do kumulacji nieobecności w pracy z powodu korzystania z dodatkowego urlopu oraz zwolnienia od pracy w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym. Łączny wymiar urlopu dodatkowego i zwolnienia od pracy w celu uczestniczenia w turnusie nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym.

2.3. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI PRACODAWCY

Przystosowanie stanowiska pracy

Jeżeli jesteś osobą z niepełnosprawnością, pracodawca ma obowiązek przygotować dla Ciebie przystosowane stanowisko pracy. Stanowisko pracy musi być dopasowane do Twoich możliwości. Powinno ono uwzględniać Twoje indywidualne potrzeby, wynikające ze zmniejszonej sprawności.

Nie każda osoba z niepełnosprawnością wymaga przystosowania stanowiska pracy do jej potrzeb. Jeżeli dana osoba nie potrzebuje takiego przystosowania, to pracodawca jest zwolniony z tego obowiązku.

Dofinansowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością

Jeżeli jesteś zatrudniony jako osoba z niepełnosprawnością, pracodawca ma możliwość uzyskania dofinansowania do Twojego wynagrodzenia.

Kwota miesięcznego dofinansowania uzależniona jest przede wszystkim od stopnia niepełnosprawności pracownika. Gdy pracownik zatrudniony jest na część etatu, pracodawcy przysługuje dofinansowanie w proporcjonalnej wysokości.

Pracodawca prowadzący działalność gospodarczą może otrzymać zwrot 75% miesięcznych kosztów płacy. Oznacza to, że pracodawca zatrudniający osoby z niepełnosprawnością otrzyma ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika. Dofinansowanie nie przysługuje pracownikom z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, którzy zatrudnieni są na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Kwota miesięcznego dofinansowania uzależniona jest od:

- stopnia niepełnosprawności,
- typu pracodawcy, u którego zatrudniona jest osoba z niepełnosprawnością,
- wysokości kosztów pracy,
- wymiaru czasu pracy pracownika z niepełnosprawnością.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia wysokość kwot dofinansowania w zależności od stopnia niepełnosprawności*:

Maksymalna wysokość dofinansowania z PFRON			
Stopień niepełnosprawności	znaczny	umiarkowany	lekki
Ze schorzeniami specjalnymi	3600	2250	1100
Bez schorzeń specjalnych	2400	1350	500

* Podane kwoty są aktualne na dzień 28 lutego 2023 roku.

3. FUNDACJA FUGA MUNDI – WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Jednym z możliwych sposobów znalezienia zatrudnienia jest zgłoszenie się do agencji, która pośredniczy między pracodawcami a osobami szukającymi pracy. W tym rozdziale przedstawiliśmy naszą Agencję Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi, która jest ukierunkowana na wspieranie osób z niepełnosprawnościami w trakcie poszukiwania przez te osoby miejsca pracy.

3.1. AGENCJA ZATRUDNIENIA FUNDACJI FUGA MUNDI

Cele i zadania Agencji

Agencja Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi od 2004 roku zwiększa wiedzę pracodawców na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, co aktywnie przełamuje bariery i zmienia lokalne rynki pracy. Od czasu założenia Agencji zgłosiło się do nas ponad 11 tysięcy osób z orzeczoną niepełnosprawnością. Są to osoby w różnym wieku, z różnym wykształceniem oraz pochodzeniem, posiadające orzeczenia o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania Agencji Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi są bezpłatne.

Oferujemy podstawowe usługi rynku pracy w zakresie:

DORADZTWA ZAWODOWEGO

POŚREDNICTWA PRACY

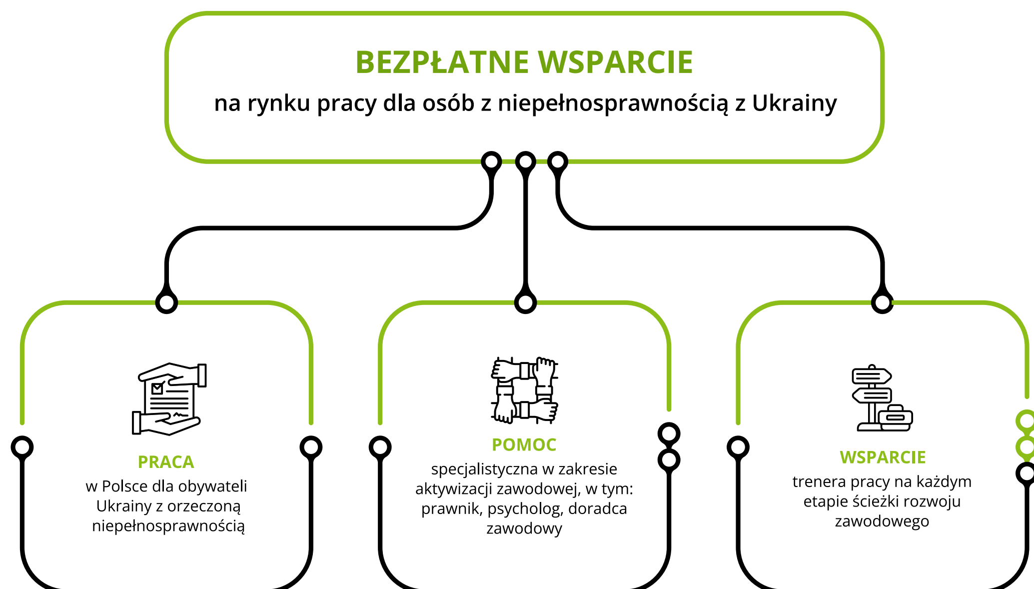
WSPARCIA PSYCHOLOGA

POMOCY PRAWNEJ

Jako organizacja zapewniamy podstawowe usługi rynku pracy w zakresie:

- doradztwa zawodowego,
- pośrednictwa pracy,
- pomocy psychologicznej i prawnej,
- poradnictwa w zakresie rehabilitacji zawodowej i rozwoju zawodowego,
- wsparcia dla Klientów Agencji Zatrudnienia w podejmowaniu wolontariatu (działania wolontariackie traktujemy jako nabywanie pierwszych doświadczeń zawodowych).

Agencję Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi tworzą ludzie, którym los innych nie jest obojętny. Do naszego zespołu należą również osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Do swoich działań podchodzimy kompleksowo, a do zgłaszających się do nas osób – indywidualnie. Posiadamy wieloletnie doświadczenie w pośrednictwie pracy oraz w podnoszeniu kompetencji społecznych i zawodowych wśród różnych grup społecznych. Naszym hasłem jest motto: „Mierz wyżej, sięgaj po więcej!”.

W ramach Agencji Zatrudnienia Fundacja Fuga Mundi wspiera osoby z niepełnosprawnościami, tak aby mogły aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i gospodarczym naszego kraju. Nasze działania są zgodne z najnowszymi standardami krajowymi i międzynarodowymi. Usługi realizowane są w ramach projektów społecznych oraz prozatrudnieniowych, dofinansowanych ze środków PFRON lub EFS.

Od ponad 25 lat zwiększamy wiedzę pracodawców na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, co przyczynia się do zwiększającej się liczby zatrudnionych osób z niepełnosprawnością na chronionym, jak i otwartym rynku pracy. Fundacja przyjmuje również praktykantów i stażystów z lubelskich uczelni, którzy pomagają w realizacji projektów, a także zdobywają swoje pierwsze doświadczenia w bezpośredniej pracy z osobami z niepełnosprawnościami.

Pomoc w naszej Agencji Zatrudnienia rozpoczyna się od kontaktu telefonicznego bądź osobistej wizyty. Na tym etapie zapoznajemy się z profilem zawodowym danej osoby i jej sytuacją zdrowotną. Następnie określamy jej gotowość psychofizyczną do podjęcia zatrudnienia i obszar, w którym dana osoba może pracować.

Jeżeli chciałbyś skorzystać z naszej pomocy, skontaktuj się z nami i umów na spotkanie. Możesz również odpowiedzieć na wybraną ofertę pracy lub szkolenie na naszej stronie: **www.ue.ffm.pl** .

Uwaga: Aby zarejestrować się w naszej Agencji, potrzebujesz numeru PESEL i polskiego orzeczenia o niepełnosprawności.

Zgłaszającym się do nas osobom pomagamy w podnoszeniu kwalifikacji oraz kompetencji społeczno-zawodowych. Służymy pomocą w znalezieniu zatrudnienia. W zależności od potrzeb proponujemy szkolenia, staże zawodowe lub pośrednictwo pracy. Nasze oferty pracy zawsze dopasowane są do indywidualnych umiejętności, predyspozycji oraz stanu zdrowia Klienta. Współpracujemy z pracodawcami z różnych branż, którzy często zwracają się do nas z prośbą o pomoc w znalezieniu pracowników, np. poprzez zamieszczenie ogłoszenia o pracę. Dzięki udziałowi w projektach społeczno-integracyjnych wspomagamy osoby, które nie są gotowe do podjęcia zatrudnienia.

Jeżeli zdecydujesz się na rozmowę z nami, na jej podstawie wstępnie określimy Twoje potrzeby. Następnie będziemy mogli dopasować najlepszą dla Ciebie ofertę kompleksowego wsparcia w ramach jednego z projektów zatrudnieniowych i społeczno-integracyjnych. Po wywiadzie i zakwalifikowaniu Cię do jednego z projektów, które realizujemy, możesz skorzystać z porad specjalistów: prawnika, doradcy zawodowego, psychologa i innych.

1

OKREŚLIMY TWÓJ PROFIL ZAWODOWY

Podczas rejestracji zapoznajemy się z Twoim profilem zawodowym i stanem zdrowotnym.

PODNIESIEMY TWOJE KWALIFIKACJE

W zależności od potrzeb zaproponujemy szkolenia, staże zawodowe lub pośrednictwo pracy.

2

3

DOPASUJEMY DO CIEBIE OFERTY PRACY

Indywidualnie podchodzimy do predyspozycji i możliwości zawodowych naszego klienta.

ZAOFERUJEMY KOMPLEKSOWE WSPARCIE

W ramach uczestnictwa w projekcie zatrudnieniowym możesz skorzystać z usług m.in.: psychologa, doradcy zawodowego, prawnika.

4

Korzyści płynące ze współpracy z nami

Jeśli zarejestrujesz się w Agencji Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi, zyskasz między innymi:

1. Indywidualny Plan Działania

Plan będzie dopasowany do Twoich możliwości i oczekiwań zawodowych. Zostanie nakreślony wspólnie z doświadczonym psychologiem, który pomoże Ci wyznaczyć konkretne kroki na drodze do podjęcia pracy. Razem określicie, co jest niezbędne do realizacji Planu oraz ustalicie terminy wykonania poszczególnych zadań.

2. Szkolenia zawodowe

Jeśli chcesz zmienić branżę bądź pogłębić swoją wiedzę, to w ramach realizowanych projektów oferujemy szkolenia zawodowe. Nasze szkolenia są realizowane zarówno online, jak i w formie stacjonarnej. To pozwoli Ci na wybór dogodniejszej formy w zależności od Twojego miejsca zamieszkania i dyspozycyjności.

3. Staże zawodowe

Staż zawodowy to dobra metoda zapoznania się ze stanowiskiem i nabycia praktycznych umiejętności w wybranym zawodzie. Uczestnikom staży wypłacane jest stypendium stażowe. Po odbyciu stażu masz realną szansę na zatrudnienie. Pracodawca, który poszukuje pracownika, w pierwszej kolejności zwróci uwagę na osobę, która poznała sposób działania firmy i zdobyła podstawowe umiejętności związane z danym stanowiskiem.

4. Pośrednictwo pracy

Współpracujemy z pracodawcami z całej Polski działającymi w różnych branżach, do których należą: prace biurowe, ochrona osób i mienia, obsługa klienta i sprzedaż, grafika komputerowa, sprzątanie i inne. Nasi pracodawcy są świadomi zatrudniania osób z niepełnosprawnościami i oferują stabilne warunki angażu w oparciu o umowę o pracę. W Agencji organizujemy co jakiś czas spotkania z pracodawcami dla naszych Klientów. Jest to wydarzenie, na które zapraszamy pracodawcę poszukującego pracowników oraz osoby, które są zainteresowane oferowanymi stanowiskami.

Agencja Fundacji Fuga Mundi to...

Ponad 11 tysięcy klientów z niepełnosprawnościami

Około 50 specjalisów oferujących swoje wsparcie

Powyżej 3,5 tysiąca pracodawców z całej Polski

Spośród innych agencji pracy wyróżnia nas przede wszystkim indywidualne podejście do zgłaszających się do nas osób z niepełnosprawnościami. Pomożemy Ci znaleźć ofertę dopasowaną do Twoich potrzeb i możliwości zawodowych oraz zdrowotnych. Korzystamy z długofalowej współpracy z pracodawcami i dostępu do ofert na ukrytym rynku pracy, dzięki czemu z naszym wsparciem masz realną szansę na zdobycie zatrudnienia w wymarzonym zawodzie. Jeżeli nie znalazłeś wśród dostępnych ofert pracy propozycji dla siebie, przyjdź do nas.

3.2. DOBRE PRAKTYKI W ZATRUDNIENIU

W tej części informatora zawarliśmy relacje z wywiadów z osobami, które należą do grona naszych Klientów i współpracowników. Pierwszy z wywiadów to rozmowa z Panią, która skorzystała z naszego wsparcia w poszukiwaniu pracy. Dalej prezentujemy rozmowy z przedstawicielami polskich firm, które zatrudniają pracowników z Ukrainy, a za naszym pośrednictwem przyjęły do pracy kolejne osoby z niepełnosprawnościami.

Osoby z niepełnosprawnością

Rozmowa z Panią A.

Pani A. ma 54 lata i posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. W wieku niemowlęcym zdiagnozowano u niej niedosłuch. W 2001 roku po wypadku samochodowym straciła prawą nogę i obecnie porusza się przy pomocy protezy. Pomimo napotkanych trudności Pani A. nie straciła radości życia i chęci do rozwoju oraz samorealizacji. Tak opowiedziała nam o sobie:

> *Przyjechaliśmy z Buczy w marcu ubiegłego roku, razem z mężem i synem. Każde z nas ma wadę słuchu. Obecnie mieszkamy w Domu Pomocy Społecznej 30 km od Lublina. Mąż dostał tu pracę, a ja długo nie mogłam znaleźć niczego dla siebie. Często ludziom się wydaje, że osoba z taką niepełnosprawnością jak moja nie potrafi nic zrobić dobrze.*
>
> *Moją pasją jest moda i rękodzieło; lubię szydełkować, robię hafty koralikami. W Ukrainie zajmowałam się szyciem odzieży na miarę. Lubię wyzwania – nie dla mnie jest pójście na łatwiznę. Pani z pomocy społecznej pomagała mi znaleźć pracę, ale trafiałyśmy tylko na zlecenia pracy chałupniczej z małym dochodem i bez możliwości stałego zatrudnienia.*
>
> *Znalazłyśmy w Internecie namiary na Agencję Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi. Zadzwoniłyśmy tam i umówiłam się na wizytę. Zarejestrowałam się w poniedziałek, a już w środę dostałam telefon od mojego trenera pracy z propozycją miejsca stałego zatrudnienia dla mnie. Razem pojechaliśmy do pracodawcy na rozmowę kwalifikacyjną i próbkę pracy do salonu sukien ślubnych. Sprawdziłam się! Zaproponowano mi pracę, którą z radością przyjęłam. Dostałam skierowanie na badania do Zakładu Medycyny Pracy, które są wymagane w przypadku zatrudnienia w ramach umowy o pracę. Jestem bardzo szczęśliwa i pełna nadziei na lepszą przyszłość.*

Pracodawcy zatrudniający osoby z niepełnosprawnością

Rozmowa z Panią Renatą Kowalczyk, koordynatorką ds. zatrudnienia w firmie Clar System

Zamieszczamy relację z rozmowy z firmą **Clar System**, która świadczy usługi z zakresu technicznej obsługi budynków, utrzymania czystości, ochrony mienia, higieny szpitalnej i leasingu pracowniczego. Firma działa na terenie całej Polski, utrzymując się w ścisłej czołówce liderów branży.

Pierwsze osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności Firma Clar System zatrudniła w oddziale lubelskim w lipcu 2022 roku. Obecnie w firmie pracuje ponad 10 osób, wszystkie jako pracownicy sprzątający.

> *Od początku wybuchu wojny nasza firma pomagała osobom z Ukrainy. Przeprowadzaliśmy zbiórki funduszy, które zostały wykorzystane do pomocy rodzinom naszych pracowników z Ukrainy. Głównym celem było zaopatrzenie przyjeżdżających osób w podstawowe rzeczy: kołdry, koce, środki czystości, jedzenie itp. Następnie zaczęły się zgłaszać do pracy osoby niepełnosprawne z Ukrainy. Pocztą pantoflową, z Fundacji dowiadywały się o naszej firmie i możliwości zatrudnienia* – mówi Pani Renata Kowalczyk, koordynatorka ds. zatrudnienia.

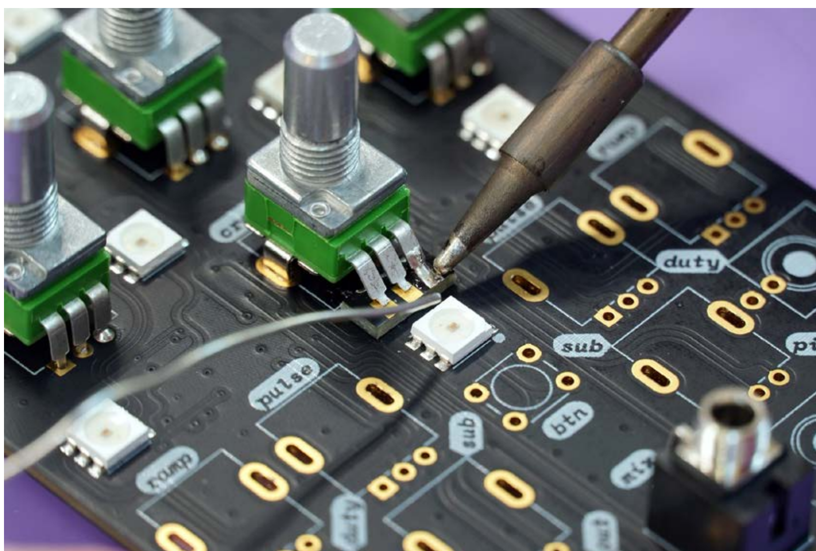
W dalszej rozmowie Pani Renata podkreśla, że pomocny bywa tłumacz Google i aplikacje, dzięki którym może się porozumieć z pracownikami. Firma posiada również specjalny dział zatrudnienia cudzoziemców oraz dodatkowo organizuje dla pracowników szkolenia zawodowe.

> *W firmie posiadamy dział zatrudniania cudzoziemców, w którym pracują osoby ukraińskojęzyczne, i bariera językowa oraz prawna nie jest problemem.*

Pani Renata, zapytana o chęć zatrudnienia większej ilości pracowników z Ukrainy, odpowiada twierdząco:

> *Cały czas rośnie liczba pracowników z Ukrainy i jesteśmy otwarci na kolejne osoby. Firma stawia wszystkim pracownikom takie same wymagania, czyli przede wszystkim jest to chęć do pracy. Jesteśmy w stanie pomóc w organizacji zakwaterowania w Lublinie (w akademikach, hotelach); sami nie posiadamy możliwości zakwaterowania. Pracownicy z Ukrainy mają takie same prawa i obowiązki jak pracownicy z Polski. Co ciekawe, zatrudnienie pracowników z Ukrainy przyczyniło się do poprawy efektywności pracy całej firmy.*

Rozmowa z Panem Wojciechem Sobieszukiem, kierownikiem produkcji w firmie Tewa Temperature Sensors

Tewa Temperature Sensors jest wiodącym producentem termistorów NTC oraz czujników temperatury na rynku światowym. Firma powstała z ugruntowanej polskiej firmy TEWA, która od lat 70. XX wieku specjalizuje się w dostarczaniu różnorodnych rozwiązań z zakresu pomiaru temperatury w szerokim spektrum aplikacji.

Firma Tewa istnieje na lubelskim rynku pracy około 17 lat i w tym czasie aktywnie zatrudnia osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, wśród których znajdują się również osoby z Ukrainy.

> *Na ten moment mamy w naszym zespole około 10 osób z niepełnosprawnością, są to też osoby z Ukrainy* – mówi Pan Wojtek Sobieszuk, kierownik produkcji.

W firmie stosuje się zatrudnienie za pośrednictwem różnego rodzaju agencji zatrudnienia, w tym Fundacji Fuga Mundi.

> *Kwestie formalne i administracyjne związane z zatrudnieniem pracowników z Ukrainy pomagają nam rozwiązać zewnętrzne firmy rekrutacyjne, ponieważ proces uzyskania odpowiednich dokumentów może być skomplikowany ze względu na różne statusy osób, które przyjeżdżają do Polski.*

Zapytany o największe wyzwania w zatrudnianiu Ukraińców, Pan Wojciech wskazuje na barierę językową:

> *Czasami trudno jest wytłumaczyć zakres obowiązków. Przeprowadzamy również szkolenia przygotowawcze w języku polskim. Staramy się pokonać tę barierę; pracownicy z większym stażem pracy często wspierają nowe osoby i pomagają im zwalczyć barierę językową.*
>
> *W firmie stosujemy dzień próbny. To pomaga nam sprawdzić zarówno zdolności komunikacyjne, jak i manualne. Liczą się dla nas: dokładność, motywacja do pracy, cierpliwość, precyzja i dobry wzrok. Pracownicy z Ukrainy spełniają te kryteria, dobrze wywiązują się z wykonywanych obowiązków i sumiennie podchodzą do pracy.*

Rozmowa z właścicielem firmy Mundury Ostrowski, Panem Arturem Ostrowskim

Pan Artur jest właścicielem jednej z największych firm na Lubelszczyźnie oferującej usługi krawieckie dla służb mundurowych. Firma jest jednym z liderów miarowego krawiectwa w Polsce. Specjalizuje się w szyciu mundurów w oparciu o podane rozmiary. Tradycje przedsiębiorstwa sięgają 1969 roku.

W firmie pracuje na co dzień około 30 osób. Pan Artur nie różnicuje swoich pracowników – dla niego nie ma znaczenia, czy zatrudnia Polaków, Ukraińców, czy obywateli jeszcze innych narodowości.

> *Liczy się tylko chęć do pracy. Jesteśmy w stanie przyuczyć do zawodu, jeśli ktoś wykazuje wysoką motywację do pracy i nauki – mówi pan Artur. Byłem otwarty na zatrudnianie Ukraińców już przed wojną. Dla naszej firmy nie ma znaczenia narodowość pracowników, patrzymy wyłącznie na umiejętności. W Polsce brakuje wykwalifikowanych krawców. Ukraińców przyjeżdzających do Polski cechuje wysoka motywacja – chęć do pracy i zarobienia pieniędzy, które często wysyłają do swoich rodzin w Ukrainie, by tam żyło się lepiej.*

Firma Mundury Ostrowski od wielu lat korzysta z dofinansowania PFRON do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

> *Zatrudniam osoby niesłyszące, ze schorzeniami psychicznymi, a także z innymi niepełnosprawnościami. Stale współpracuję z Fundacją Fuga Mundi. W naszej firmie jedynym wykluczeniem są schorzenia wzroku. Po rozpoczęciu wojny zacząłem współpracę z niesłyszącą Ukrainką. Była to bardzo młoda dziewczyna. Potrafiła szyć, byłem bardzo zadowolony ze współpracy. Niestety po kilku miesiącach zdecydowała się wrócić do domu.*

Pan Artur podkreśla, że zmiany przepisów pozwalających na legalną pracę Ukraińców w Polsce bardzo ułatwiają życie przedsiębiorcom.

> *Przed wojną spędzałem godziny w urzędach. Jeździłem wspólnie z moim przyszłym pracownikiem po dokumenty pozwalające na legalne zatrudnienie. W tym momencie procedury są maksymalnie uproszczone, co bardzo ułatwia zatrudnienie.*

Nasz rozmówca, zapytany o obawy w związku z zatrudnianiem Ukraińców, wskazuje na większe prawdopodobieństwo ich powrotu do ojczyzny.

> *Polacy mają tutaj domy, utrzymują rodziny. Mamy wieloletnie okresy zatrudnienia. W przypadku Ukraińców – szczególnie tych, którzy uciekli przed wojną – nie widzę tego przywiązania. Większość tych, których znam, planuje wrócić do Ukrainy, ale cieszę się z zatrudnienia kilku Pań Ukrainek, które obecnie u mnie pracują. Okresy zatrudnienia są już kilkuletnie. Wydaje mi się, że wzajemnie jesteśmy zadowoleni z tej współpracy. Jestem otwarty na zatrudnianie osób każdej narodowości, z różnymi niepełnosprawnościami.*

Przedsiębiorca, zapytany o możliwość zatrudnienia większej ilości Ukraińców, odpowiada twierdząco:

> *Nasza firma wciąż się rozwija. Uczestniczymy w targach, mamy plany na rozwój działalności. Nie widzę przeszkód w zatrudnianiu osób z Ukrainy, szczególnie teraz, kiedy przepisy są jasne, a procedury uproszczone. Jestem zadowolony ze swoich ukraińskich pracowników i wierzę, że to dobre wrażenie jest obustronne.*

3.3. PRZYDATNE INFORMACJE

Adresy instytucji w Lublinie, Radomiu, Rzeszowie i Kielcach

LUBLIN:

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Magnoliowa 2, 20-143 Lublin
Tel.: +48 (81) 466-34-60

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Okopowa 5, 20-022 Lublin
Tel.: +48 (81) 458-38-61

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin
Tel.: +48 (81) 740-66-50

Miejski Urząd Pracy w Lublinie
ul. Niecała 14, 20-080 Lublin
Tel.: +48 (81) 466-52-00

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin
Tel.: +48 (81) 463-53-00

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie
ul. Tomasza Zana 36/38c, 20-601 Lublin
Tel.: +48 (22) 560-16-00

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie
ul. Zemborzycka 88-92, 20-445 Lublin
Tel.: +48 (81) 466-53-50

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Oddział ds. Obsługi Cudzoziemców
ul. Czechowska 15, 20-072 Lublin
Tel.: +48 (81) 532-92-01

Caritas Archidiecezji Lubelskiej
ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 2, 20-950 Lublin
Tel.: +48 (81) 532-95-71

Polski Czerwony Krzyż
ul. Puchacza 6, 20-323 Lublin
Tel.: +48 (81) 532-08-27

RADOM:

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Grabowa 17, 26-612 Radom
Tel.: +48 (48) 360-94-75

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Tadeusza Mazowieckiego 7, 26-600 Radom
Tel.: +48 (48) 381-50-67

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Gen. W. Andersa 30, 00-210 Warszawa
Tel.: +48 (22) 695-75-40

Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu
ul. Księdza Andrzeja Łukasika 3, 26-612 Radom
Tel.: +48(48) 384-20-74

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Radomiu
ul. Dionizego Czachowskiego 21A, 26-600 Radom
Tel.: +48 (22) 560-16-00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu
ul. Bolesława Limanowskiego 134, 26-612 Radom
Tel.: +48 (48) 360-87-01

Caritas Diecezji Radomskiej
ul. Kościelna 5, 26-604 Radom
Tel.: +48 (48) 365-29-29

Mazowiecki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
ul. Szańcowa 25, 01-458 Warszawa
Tel.: +48 (22) 506-51-91

RZESZÓW:

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Czackiego 3, 35-051 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 853-21-12

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Stefana Batorego 9, 35-005 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 859-48-23

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 867-10-00

Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie
Aleja Batalionów Chłopskich 7, 35-038 Rzeszów
Tel.: +48 459-595-060

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie
Aleja Józefa Piłsudskiego 12, 35-075 Rzeszów
Tel.: +48 (22) 560-16-00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie
ul. Jagiellońska 26, 35-025 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 853-39-27

Caritas Diecezji Rzeszowskiej
ul. Jana Styki 21, 35-006 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 852-16-58

Podkarpacki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
ul. Jana III Sobieskiego 3, 35-002 Rzeszów
Tel.: +48 (17) 862-25-25

KIELCE:

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Zamenhofa 4, 25-555 Kielce
Tel.: +48 (41) 362-46-67

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce
Tel.: +48 (41) 200-16-44

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
Tel.: +48 (41) 342-14-15

Miejski Urząd Pracy w Kielcach
ul. Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce
Tel.: +48 (41) 340-60-55

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach
ul. Oskara Kolberga 4, 25-620 Kielce
Tel.: +48 (41) 367-11-00

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach
ul. Oskara Kolberga 2a, 25-620 Kielce
Tel.: +48 (22) 560-16-00

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach
ul. Studzienna 2, 25-544 Kielce
Tel.: +48 (41) 331-25-24

Caritas Diecezji Kieleckiej
ul. Jana Pawła II 3, 25-013 Kielce
Tel.: +48 (41) 344-52-82

Świętokrzyski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
ul. Sienkiewicza 68, 25-001 Kielce
Tel.: +48 (41) 344-27-36

Zobacz inne przydatne adresy i strony internetowe:

Drogi Przyjacielu z Ukrainy,

w poradniku tym znajdziesz niezbędne informacje dotyczące legalnego pobytu na terenie Polski oraz wskazówki, które pomogą Ci w znalezieniu pracy.

Jako osoba z niepełnosprawnością poznasz swoje prawa i obowiązki, a także rodzaje umów, jakie możesz zawrzeć w ramach zatrudnienia w naszym kraju. Zebraliśmy dla Ciebie także przydatne adresy oraz numery telefonów instytucji, w których uzyskasz pomoc, np. przy wyrabianiu numeru PESEL UKR, uzyskaniu świadczenia czy w innych ważnych sprawach.

Agencja Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi

739 908 427

praca@ffm.pl

ul. Krochmalna 13/1, 20-401 Lublin

Więcej informacji
www.praca.ffm.pl

Kielce
ul. Planty 16c lok. 5
25-502 Kielce
+48 534 036 447
Ukr. +48 739 908 427

Radom
ul. Struga 26-28/201 (2 piętro)
26-610 Radom
+48 720 774 749
Ukr. +48 739 908 427

Rzeszów
ul. Słowackiego 24/75
35-060 Rzeszów
+48 534 034 332
Ukr. +48 739 908 427